

บทที่ ๑

บทนำ

เหตุผลความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ค่านิยม เป็นสิ่งที่มีอิทธิพลต่อการดำเนินชีวิตของบุคคลและความเจริญก้าวหน้า หรือความเสื่อมถอยของสังคม ชาติใดที่ก่อรูปด้วยประชาชนที่เต็มเปี่ยมพร้อมด้วยค่านิยมที่พึงประสงค์ ก็ย่อมจะนำความสุขและความ เป็นระเบียบเรียบร้อยแก่บ้านเมือง และในที่สุดย่อมจะนำความมั่นคงและความวัฒนาถาวรมาสู่ประเทศนั้น ๆ เยาวชนและประชาชนชาวไทยในทุกวันนี้ยังขาดความสำนึกและมิได้เอาใจใส่ต่อหน้าที่ที่พึงปฏิบัติในสิ่งที่เป็นความจำเป็นต่อความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมืองหลายประการ^๑ ค่านิยม เป็นสิ่งที่มีค่าอย่างยิ่งที่จะช่วยในการพัฒนาประเทศและเสริมคุณภาพของชีวิต (quality of life) ให้มีค่ายิ่งขึ้น ทั้งนี้เพราะค่านิยมมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของมนุษย์และเป็นเครื่องชี้บอกพฤติกรรมนั้น ๆ จึงต้องมีการปลูกฝังค่านิยมที่พึงประสงค์แก่ประชาชนมากขึ้น โดยเฉพาะเยาวชนไทยซึ่งเป็นทรัพยากรของชาติที่จะเติบโตต่อไปในอนาคต

ดังนั้นในการวางแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ ๕ จึงเริ่มต้นดำเนินการตั้งข้อความที่ว่า "การพัฒนาที่ผ่านมาได้ทำให้การสื่อสารคมนาคมก้าวหน้าขึ้นอย่างรวดเร็ว มีผลทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงค่านิยมที่ขัดกับวัฒนธรรมไทยแต่ดั้งเดิมหลายประการ โดยการได้รับอิทธิพลทางวัตถุ เกิดความต้องการในสิ่งใหม่เพื่อยมากขึ้น การเปลี่ยนแปลงดังกล่าวได้แพร่กระจายจากเมืองสู่ชนบทมากขึ้น จึงทำให้สังคมทั่วไปขาดการประหยัคมัธยัสถ์ นอกจากนั้นรัฐบาลก็ได้เผยแพร่ในด้านศีลธรรมและจริยธรรมเท่าที่ควร มีการละเลยไม่บังคับใช้กฎหมายระเบียบข้อบังคับ

^๑ กระทรวงศึกษาธิการ, สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ, แผนพัฒนาค่านิยม เพื่อส่งเสริมวัฒนธรรมและวินัยแห่งชาติ (กรุงเทพมหานคร : สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ, ๒๕๒๔), หน้า ๑.

อย่างเคร่งครัด ทำให้ประชาชนส่วนใหญ่ขาดระเบียบวินัย มีอาชญากรรมสูงขึ้นอย่างรวดเร็ว”^๑ ปัญหาทางด้านการศึกษาและต่อการปลูกฝังความคิดจิตใจของประชาชนทุกกลุ่มให้มีทัศนคติและค่านิยมที่ถูกต้องเหมาะสม มีคุณธรรมและมีสันติสุขอย่างทั่วถึง สาเหตุเนื่องมาจากความบกพร่องของสถาบันทางสังคมต่าง ๆ ได้แก่ ครอบครัว การศึกษา ศาสนาและสื่อมวลชน เป็นต้น สถาบันเหล่านี้ไม่ได้ปฏิบัติหน้าที่ของตนอย่างเหมาะสม และมิได้สร้างรากฐานของคุณธรรมที่ลึกซึ้งให้แก่มวลสมาชิกในสังคม จึงเป็นปัญหาที่ต้องเร่งรีบแก้ไข”^๒ เป้าหมายหลักสำหรับแผนงานพัฒนาค่านิยมคือ การปลูกฝังและสร้างเสริมค่านิยมทางจิตใจโดยส่วนรวม เพื่อพัฒนาให้เกิดขึ้นในจิตใจของคนไทย คือ ค่านิยมพื้นฐาน ๔ ประการ ของคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ ซึ่ง ๖๖ นายกรัฐมนตรี (พลเอกเปรม ติณสูลานนท์) ประกาศในวันที่ ๒๖ มีนาคม ๒๕๒๔ ได้แก่

๑. การพึ่งตนเอง ขยันหมั่นเพียร และมีความรับผิดชอบ
๒. การประหยัดและออม
๓. การมีระเบียบวินัยและเคารพกฎหมาย
๔. การปฏิบัติตามคุณธรรมของศาสนา
๕. ความรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์

ในปัจจุบัน เกี่ยวกับการส่งเสริมการปลูกฝังวัฒนธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ต่อเยาวชน ซึ่งถือว่าเยาวชน เป็นบุคคลที่ยังเยาว์วัยเปลี่ยนแปลงและยอมรับสิ่งใหม่ ๆ ได้ง่าย เยาวชนและเด็กเป็นทรัพยากรสำคัญของชาติ เป็นที่ยอมรับกันทั่วไปว่าเด็กจะเติบโต เป็นผู้ใหญ่ที่มีสมรรถภาพหรือบุคคลที่ถ่วงสังคมนั้น ย่อมขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายอย่างในสังคม โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเลี้ยงดูของพ่อแม่ การฝึกฝนในโรงเรียน อิทธิพลจากเพื่อน ศาสนาและวัฒนธรรม ตลอดจนการเรียนรู้จากสภาพสิ่งแวดล้อมในสังคม

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

^๑ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๔ (๒๕๒๔ - ๒๕๒๘) (กรุงเทพฯ : ยูไนเต็ดโปรดโมชั่น, ๒๕๒๔), หน้า

๑๕๗.

^๒ เรื่องเดียวกัน, หน้า ๒๑๔.

วัฒนธรรมและค่านิยมของไทย เป็นสิ่งที่มีคุณค่าและดีงาม นักวิชาการนักการศึกษาในปัจจุบันพบว่า การจะให้เกิดการยอมรับและปฏิบัติตามจน เกิด เป็นนิสัยจะต้องมีการปลูกฝังตั้งแต่ วัยเด็ก กลุ่ม เด็กมัก เรียนจึง เป็นกลุ่ม เป้าหมายกลุ่มหนึ่งในการปลูกฝังค่านิยม ตามแผนพัฒนา เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ ๕

เกี่ยวกับการปลูกฝังค่านิยม นั้น เราทราบว่ามนุษย์จำ เน้นต้องผ่านกระบวนการเรียนรู้ หรือการขัดเกลาทางสังคม (Socialization Process) ให้เป็นมนุษย์อย่างแท้จริง สถาบัน พื้นฐานที่สำคัญที่สุดในการทำหน้าที่การขัด เกลาทางสังคมคือ สถาบันครอบครัว ซึ่งจะช่วยถ่ายทอด วัฒนธรรมและหล่อหลอมมนุษย์นั้น ให้สามารถอยู่ในสังคมได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม โดยสังคมจะมี ส่วนสร้างควมสำนึกความประทับใจคุณค่าทางวัฒนธรรมและแบบแผนพฤติกรรมต่าง ๆ เพื่อให้ บุคคลเป็นสมาชิกของสังคมอย่างแท้จริง^๑

กระบวนการขัด เกลาทางสังคม (Socialization Process) เป็นพื้นฐานอย่างหนึ่ง ของความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและสังคม เมื่อพิจารณาในด้านสังคมจะ เห็นว่ากระบวนการขัด- เกลาทางสังคม เกี่ยวข้องกับการถ่ายทอดรูปแบบของค่านิยม และพฤติกรรมให้กับบุคคล ซึ่ง ในการ กระทำดังกล่าวตัวแทนทางสังคมของกระบวนการจะทำหน้าที่ในการบังคับกดดันให้บุคคลต้องละทิ้ง พฤติกรรมบางรูปแบบและกระตุ้นให้ยอมรับพฤติกรรมในอีกรูปแบบหนึ่ง และเมื่อมองในด้านของ บุคคล กระบวนการขัด เกลาทางสังคมทำให้เกิดการพัฒนาหล่อหลอมความสามารถและศักยภาพ ที่มีอยู่ในตัวบุคคล เพื่อให้บุคคลแต่ละบุคคลมีความเหมาะสมที่จะอยู่ในสังคมนั้น ๆ

ดังนั้นกระบวนการขัด เกลาทางสังคม ใน เรื่องค่านิยมจะ เกิดขึ้นและดำเนินไปเมื่อบุคคล ที่ได้รับประสบการณ์ทางสังคม นำไปสู่ความสัมพันธ์กับโลกของจริยธรรม ประสบการณ์เหล่านี้จะ ประกอบกันขึ้น เป็นกระบวนการในการพัฒนาบุคคล

^๑ สุภัตรา สุภาพ, "ครอบครัวกับการขัด เกลาทางสังคม," วารสารสังคมศาสตร์ (กรกฎาคม-กันยายน ๒๕๒๓); ๕๒-๕๓.

ปัจจุบันสถาบันครอบครัว โรงเรียน ศาสนา และสื่อมวลชน เป็นสถาบันที่มีหน้าที่รับผิดชอบในการปลูกฝังจริยธรรมและค่านิยมให้แก่เด็กโดยตรง ตัวแทน เหล่านี้จะทำหน้าที่แตกต่างกันไปตามความเหมาะสม แต่สถาบันครอบครัวเป็นสถาบันที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของเด็ก เป็นอย่างยิ่ง เพราะเป็นสถาบันแห่งแรกที่ได้ให้การอบรมทางจิตใจและกำหนดพฤติกรรม อารมณ์ การรับรู้ ทัศนคติ และค่านิยมของเด็ก

McLeod และ Chaffee ได้นำทฤษฎีเกี่ยวกับรูปแบบการสื่อสารในครอบครัว (Family Communication Patterns Theory) มาใช้อธิบาย เรื่องการถ่ายทอดทางวัฒนธรรมทางสังคมและการเมืองแก่เยาวชน เขากล่าวว่า วัยรุ่นคือช่วงเวลาที่สำคัญของชีวิต และครอบครัวมีอิทธิพลในการถ่ายทอด โดยวัยรุ่นจะรับการถ่ายทอดและสะสมไว้จนกระทั่งได้รับการถ่ายทอดหรือขัดเกลาจากสถาบันสังคมอื่น ๆ^๑ Elkin สนับสนุนทฤษฎีของ McLeod และ Chaffee ว่าครอบครัวมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาบุคลิกภาพพื้นฐานทัศนคติทางสังคมและค่านิยม^๒

McLeod และ Chaffee ได้พบว่าแบบการสื่อสารในครอบครัวแต่ละแบบมีอิทธิพลต่อการถ่ายทอดหรือขัดเกลาวัฒนธรรมทางสังคมและการเมืองแก่เด็กแตกต่างกัน และครอบครัวจะทำหน้าที่ได้ดีเพียงไร ขึ้นอยู่กับบรรยากาศการสื่อสารที่แต่ละครอบครัวจะสร้างขึ้น เจตคติของบิดามารดาในเรื่องชีวิตครอบครัว ความประพฤดิหรือการปฏิบัติของบิดามารดาต่อบุตร

^๑ Jack M. McLeod, Steven H. Chaffee and H. S. Eswara, "Family Communication Research," A Paper Presented to Association for Education in Journalism, Iowa City, Iowa, 1966 quoted in Kenneth G. Sheinkopf, "Family Communication Patterns and Anticipatory Socialization" Journalism Quarterly (Spring 1973): 26.

^๒ Frederich Elkin, The Child and Society: The Process of Socialization (New York: Random House, 1960) quoted in, Ibid.; 26.

เจตคติที่บุตรมีต่อบิดามารดาต่อครอบครัวและสิ่งต่าง ๆ หรือต่อสังคม ก็เนื่องมาจากบรรยากาศของสื่อสารในครอบครัว^๑

ความเข้าใจเบื้องต้น เกิดจากอิทธิพลการติดต่อระหว่างบุคคลที่ได้เรียนรู้ในชีวิตครอบครัว และความแตกต่างในการชักจูงเด็กอาจเกิดจากระยะนี้ ความกลมกลืนทางสังคมและการยอมตาม บิดามารดา เป็นแบบอย่างของการมีปฏิกริยาต่อกันระหว่างบิดามารดาและบุตร (Parent - Child Interaction) ซึ่งรับเด็กคือ ช่วงเวลาสำคัญของชีวิต เพราะเด็กได้เรียนรู้หรือ ชัดเผลาจากสถาบันครอบครัวเป็นสถาบันแรกและสะสมไว้ ต่อมาได้เรียนรู้หรือชัดเผลาจาก สถาบันอื่น ๆ ในสังคมต่อไป จะเน้นการสื่อสารระหว่างครอบครัวเป็นสิ่งสำคัญ นอกจากนั้นสิ่งที่ ชัดเผลาและวิธีการชัดเผลาก็เป็นสิ่งสำคัญด้วย บิดามารดาจึงควร เห็นความสำคัญของการชัดเผลา และการสื่อสารภายในครอบครัว

สำหรับ เรื่องความรู้ทัศนคติและพฤติกรรมใน เรื่องค่านิยมนั้น ได้มีผู้วิจัยเกี่ยวกับความรู้ เชิงจริยธรรม เพื่อนำไปทำนายพฤติกรรมเชิงจริยธรรม เพราะความรู้เป็นสาเหตุหนึ่งของพฤติกรรม พฤติกรรมเชิงจริยธรรม เป็นสิ่งที่สังคมให้ความสำคัญมากกว่าด้านอื่น ๆ ของจริยธรรม ทั้งนี้เพราะ การกระทำในทางที่ดีและ เลวของบุคคลนั้น ส่งผลโดยตรงต่อความผาสุกและความทุกข์ของสังคม

จากปัญหาดังกล่าวข้างต้น จึงเป็นเหตุจูงใจให้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาถึงความแตกต่าง และความสัมพันธ์ใน เรื่องความรู้ ทัศนคติ และการนำค่านิยมพื้นฐานไปปฏิบัติของกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งมีลักษณะครอบครัวและพฤติกรรมสื่อสารแตกต่างกัน รวมถึงปัจจัยพื้นฐานด้านสังคม เศรษฐกิจ และปัจจัยทางด้านการสื่อสารที่มีความสำคัญต่อการแพร่กระจายความรู้ การมีทัศนคติและการนำค่านิยมพื้นฐานไปปฏิบัติ และผลที่ได้รับจากผู้วิจัยยังอาจนำไปใช้แก้ไขปรับปรุงการแพร่กระจายค่านิยม พื้นฐาน ๔ ประการให้เป็นค่านิยมที่พึงประสงค์แก่เยาวชนมากขึ้นต่อไปในอนาคต

^๑ สมาคมศส เศรษฐศาสตร์แห่งประเทศไทย, "ครอบครัวในฐานะสถาบัน" ครอบครัวสัมพันธ์ (กรุงเทพมหานคร: สมาคมศส เศรษฐศาสตร์แห่งประเทศไทย, ๒๕๒๔), หน้า ๑๑๓.

วัตถุประสงค์

- ๑. เพื่อทราบลักษณะการสื่อสารในครอบครัวของนักเรียนมัธยมปีที่ ๑
- ๒. เพื่อทราบความสัมพันธ์ระหว่างระดับความรู้ ทักษะคิดและการนำไปปฏิบัติเกี่ยวกับค่านิยมพื้นฐานของครอบครัวที่มีรูปแบบการสื่อสารในครอบครัวแบบ concept-orientation และแบบ socio-orientation
- ๓. เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างความรู้ ทักษะคิดและการนำไปปฏิบัติเกี่ยวกับค่านิยมพื้นฐานของครอบครัวที่มีรูปแบบการสื่อสารในครอบครัวแบบ concept - orientation และแบบ socio-orientation.
- ๔. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบความสำคัญของพฤติกรรมการสื่อสาร ๓ ประเภท ได้แก่ การสื่อสารในครอบครัว การสื่อสารในโรงเรียน และการสื่อสารมวลชน และปัจจัยพื้นฐานทางสังคมและเศรษฐกิจ ได้แก่ เพศและศาสนาของนักเรียน ศาสนา อาชีพ รายได้ ระดับการศึกษา ของบิดามารดาที่มีต่อความรู้ ทักษะคิดและการนำไปปฏิบัติในเรื่องค่านิยมพื้นฐานของครอบครัวที่มีรูปแบบการสื่อสารในครอบครัวแบบ concept-orientation และ socio-orientation.

สมมติฐานในการวิจัย

- ๑. ความรู้ ทักษะคิดและการนำไปปฏิบัติเกี่ยวกับค่านิยมพื้นฐานมีความสัมพันธ์กับรูปแบบการสื่อสารในครอบครัวแบบ concept-orientation และแบบ socio-orientation.
- ๒. ครอบครัวที่มีรูปแบบการสื่อสารในครอบครัวแบบ concept-orientation และแบบ socio-orientation มีความแตกต่างกันในเรื่องความรู้ ทักษะคิดและการนำไปปฏิบัติเกี่ยวกับค่านิยมพื้นฐาน
- ๓. พฤติกรรมการสื่อสารและปัจจัยพื้นฐานทางด้านสังคมและเศรษฐกิจ เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความรู้ ทักษะคิดและการนำไปปฏิบัติในเรื่องเกี่ยวกับค่านิยมพื้นฐานในระดับที่แตกต่างกัน

ขอบเขตของการวิจัย

๑. การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษา เฉพาะนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น (อายุ ๑๓ - ๑๖ ปี) โดยเลือกนักเรียนในกรุงเทพมหานครที่เรียนมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษาและสำนักงานกรรมการการศึกษาเอกชน กระทรวงศึกษาธิการ

๒. การวิจัยนี้ศึกษาเฉพาะพฤติกรรมการสื่อสารของสื่อ ๓ ประเภท ได้แก่ การสื่อสารในครอบครัว การสื่อสารในโรงเรียน และการสื่อสารมวลชน

๓. ศึกษาเฉพาะความรู้ ทัศนคติและการนำไปปฏิบัติ เกี่ยวกับค่านิยมพื้นฐานที่พัฒนามาจากคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ ซึ่งประกาศในวันที่ ๒๖ มีนาคม ๒๕๒๕ ประกอบด้วย

- ก. การพึ่งตนเอง ขยันหมั่นเพียรและความรับผิดชอบ
- ข. การประหยัดและออม
- ค. การมีระเบียบวินัยและเคารพกฎหมาย
- ง. การปฏิบัติตามคุณธรรมของศาสนา
- จ. ความรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์

ข้อตกลงเบื้องต้น

๑. นักเรียนกลุ่มตัวอย่าง เป็นนักเรียนในกรุงเทพมหานคร แต่มีความแตกต่างกันในเรื่องรูปแบบการสื่อสารในครอบครัว

๒. คำตอบที่ได้จากนักเรียน เป็นความรู้สึกลับแบบทันทีทันใด ถือว่าเป็นความคิดเห็นหรือความจริงที่ได้จากนักเรียนโดยตรง ปราศจากอคติหรือผ่านอิทธิพลใด ๆ เป็นที่เชื่อถือได้

นิยามศัพท์

ลักษณะจากการแพร่กระจาย หมายถึง การถ่ายทอดความรู้ ทัศนคติและการนำไปปฏิบัติในเรื่องค่านิยมพื้นฐานโดยการผ่านสื่อต่าง ๆ

พฤติกรรมการสื่อสาร หมายถึง ลักษณะต่าง ๆ ของบุคคลที่ทำการสื่อสารได้แก่ การเปิดรับสื่อโดยผ่านการฟังและเห็นทัศนคติที่มีต่อสื่อ และการยอมรับและการปฏิบัติตามเนื้อหาที่สื่อเสนอ

โดยเน้นที่เนื้อหาของสารที่เป็นเรื่องเกี่ยวกับค่านิยมพื้นฐาน แบ่งประเภทตามสื่อต่าง ๆ

การสื่อสารมวลชน คือ การสื่อสารที่กระทำผ่านหนังสือพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์และโปสเตอร์

การสื่อสารภายในโรงเรียน คือ การสื่อสารที่กระทำโดยบุคคลที่มีความสัมพันธ์กันภายในโรงเรียนเดียวกัน ได้แก่ ครู เพื่อน เป็นต้น

การสื่อสารภายในครอบครัว คือ การสื่อสาร ที่กระทำโดยสื่อบุคคลในครอบครัวเดียวกัน ได้แก่ บิดามารดา บุตร พี่น้อง ญาติ

รูปแบบการสื่อสารในครอบครัว *หมายถึง โครงสร้างและกระบวนการของสื่อสารระหว่างสมาชิกในครอบครัว เช่น บิดา-มารดาและบุตรธิดาแบ่งออกเป็น

ก. แบบการสื่อสารในครอบครัวที่เน้น concept-orientation คือสนับสนุนให้เด็กแสดงความคิดเห็นของตัวเอง รู้จักโต้แย้งความ เชื่อหรือความเห็นของผู้อื่น

ข. แบบการสื่อสารในครอบครัวที่เน้น socio-orientation คืออบรมให้เด็กรักษาความสามัคคีและกลมเกลียวเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันกับคนในครอบครัว หลีกเลี่ยง การโต้แย้งกับผู้อื่น

ค่านิยม หมายถึง ความรู้สึก ความคิด พฤติกรรมและสิ่งอื่นที่คนในสังคมหนึ่ง เห็นว่ามีคุณค่าและยอมรับปฏิบัติตามค่านิยม อาจจะดีมีประโยชน์ต่อสังคมแต่ละสังคมแตกต่างกัน

การพึ่งตนเอง หมายถึง การเคารพตนเอง เชื่อมโยงในความสามารถที่จะกระทำการใด ๆ ให้สำเร็จด้วยตนเอง และไม่ทำตัวให้เป็นปัญหาหรือภาระแก่ผู้อื่นหรือหมู่คณะ

ขยันหมั่นเพียร หมายถึง การปฏิบัติหน้าที่การงานและการประกอบอาชีพสุจริตอย่างกระตือรือร้นและตั้งใจจริงให้สำเร็จด้วยความมานะอดทน

ความรับผิดชอบ หมายถึง การมีความมุ่งมั่นตั้งใจปฏิบัติหน้าที่การงานให้บรรลุผลสำเร็จตามความมุ่งหมาย ยอมรับผลการกระทำนั้นและพยายามปรับปรุง การปฏิบัติหน้าที่ให้ดียิ่งขึ้น

^๑ ดูเพิ่มเติมที่บทที่ ๒, หน้า ๒๓ - ๒๖ .

การประหยัดและออม หมายถึง การรู้จักใช้ทรัพย์สิน เวลา ทรัพยากรทั้งส่วนตนและสังคมตามความจำเป็นให้เกิดประโยชน์และคุ้มค่าที่สุด รวมทั้งการดำรงชีวิตให้เหมาะสมกับสภาพฐานะความเป็นอยู่ส่วนตนและสังคม

การมีระเบียบวินัยและเคารพกฎหมาย หมายถึง การควบคุมตนเองให้ประพฤติปฏิบัติ ตามกฎหมาย ข้อบังคับ ระเบียบแบบแผน และชนบประเพณีอันดีงาม เพื่อความสงบสุขในชีวิตของตน และความเป็นระเบียบเรียบร้อยของสังคม

การปฏิบัติตามคุณธรรมศาสนา หมายถึง การมีศรัทธาและยึดถือปฏิบัติในแบบแผนความประพฤติ ซึ่งตั้งอยู่ในความดีงามและหลักธรรมของศาสนา

ความรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ หมายถึง การมีความรักไทยนิยมไทย สำนึกและภาคภูมิใจ ในความเป็นไทย มีความผูกพันห่วงแหนมาตุภูมิ มุ่งมั่นส่งเสริมความก้าวหน้าและความมั่นคงของ ประเทศรวมทั้งการรักษาเกียรติภูมิของชาติ

การขัดเกลาทางสังคมหรือการเรียนรู้ทางสังคม (Socialization) หมายถึง เป็นวิธีการถ่ายทอดวัฒนธรรมและการพัฒนาบุคลิกภาพ ทำให้บุคคลสามารถปรับตัวเข้ากับวิถีชีวิตที่เป็น ระเบียบ เป็นสิ่งที่มนุษย์ต้องประสบตั้งแต่เด็กจนเป็นผู้ใหญ่ และเป็นหลักในการปฏิบัติ ซึ่งทุกคนต้อง เรียนรู้คุณค่ากฎ เกณฑ์ระเบียบแบบแผนของกลุ่มนั้น ๆ วางไว้

ปัจจัยทางด้านสังคมและเศรษฐกิจ หมายถึง เพศและการอยู่อาศัยของนักเรียน สถานภาพสมรส รายได้ ระดับการศึกษาและอาชีพของบิดามารดา

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

๑. การวิจัยนี้จะช่วยส่งเสริมให้บิดามารดา ผู้ปกครอง ครูและผู้ที่เกี่ยวข้องได้ตระหนัก ถึงความสำคัญของการอบรมเลี้ยงดูและอบรมสั่งสอนเด็ก เพื่อประยุกต์ใช้และเป็นแนวทางในการ อบรมเลี้ยงดู ซึ่งจะช่วยส่งเสริมให้เด็กปฏิบัติตามค่านิยมพื้นฐานที่ดี อันเป็นปัจจัยสำคัญอย่างหนึ่ง ในการพัฒนาคุณภาพของตน ซึ่งเป็นปัจจัยพื้นฐานสำคัญในการพัฒนาประเทศ

๒. เพื่อทราบว่า การสื่อสารมีผลในการปลูกฝังค่านิยมพื้นฐาน ทั้งในด้าน ความรู้ ทัศนคติและการนำไปปฏิบัติหรือไม่

๓. ทำให้ทราบปัจจัยที่มีความสำคัญในการถ่ายทอดค่านิยมพื้นฐาน อันเป็นแนวทางในการไปใช้ในการปลูกฝังค่านิยมพื้นฐานแก่เด็กต่อไป

๔. ผลการวิจัยครั้งนี้เป็นประโยชน์และเป็นแนวทางในการวิจัยเกี่ยวกับการปลูกฝังค่านิยมพื้นฐาน ในครั้งต่อ ๆ ไป ตลอดจนการวางแผนการปลูกฝังค่านิยมอื่น ๆ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย